

Radio- og tv-nævnets
Årsberetning
2001

MEDIE- OG
TILSKUDSSEKRETARIATET

NYBROGADE 10
1203 KØBENHAVN K
TELEFON 33 92 30 40
FAX 33 14 64 28
rtv@mediesekretariat.dk
www.mediesekretariat.dk

Indholdsfortegnelse	Side
1. Nævnets etablering og sammensætning	3
2. Lokal radio- og tv-området	5
3. Tilskud til ikke-kommercielle lokal radio- og tv- stationer.....	13
4. Networking	19
5. Satellit- og kabeltilladelser	20
6. Reklameområdet	21
7. Aftalen om begrænsning af børnereklamer	29
8. Den 4. landsdækkende radiokanal	30
9. Høringssvar	32
10. Internationalt samarbejde	34

1. Nævnets etablering og sammensætning

Etablering

Radio- og tv-nævnet er nedsat af kulturministeren i henhold til § 33 a i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed (lovbekendtgørelse nr. 701 af 15. juli 2001). Nævnet, der nedsættes for fire år ad gangen, består af syv medlemmer, der tilsammen skal repræsentere juridisk, økonomisk/administrativ, erhvervsmæssig og mediemæssig/kulturel sagkundskab.

Bestemmelsen om nedsættelse af Radio- og tv-nævnet trådte i kraft pr. 1. januar 2001. Samtidig blev Udvalget vedr. Lokal Radio og TV, Radio- og TV-Reklame-nævnet samt Satellit- og Kabelnævnet nedlagt, og deres opgaver blev overført til Radio- og tv-nævnet.

Sammensætning

Radio- og tv-nævnets sammensætning er for perioden 1. januar 2001 til 31. december 2004:

Professor, dr.jur. Mogens Koktvedgaard, formand
Landsdommer H. H. Brydenscholt, næstformand
Underdirektør, cand.merc. Marianne Bugge Hansen
Operachef Kasper Holten
Direktør, cand.jur. Finn Kern
Forskningslektor, dr.pæd. Birgitte Tufte
Producer Vibeke Windeløv

Afdelingsingeniør Jarl Risum, IT- og Telestyrelsen, er som særligt sagkyndig tilknyttet underudvalget vedr. lokal radio og tv i henhold til § 3 i bekendtgørelse om forretningsordenen for Radio- og tv-nævnet.

Radio- og tv-nævnet har holdt seks møder i 2001.

Sekretariatsopgaverne for Radio- og tv-nævnet varetages af Medie- og Tilskudssekretariatet.

Kulturministeren har fastsat forretningsordenen for Radio- og tv-nævnet i bekendtgørelse nr. 779 af 28. august 2001.

Radio- og tv-nævnets opgaver

Tilladelse til spredning af landsdækkende og regionale programmer ved hjælp af jordbaserede sendernet

Radio- og tv-nævnet udsteder efter udbud tilladelse til spredning af landsdækkende og regionale programmer ved hjælp af jordbaserede sendernet. Nævnet fører

tilsyn med programvirksomheden og rådgiver kulturministeren om den landsdækkende og regionale jordbaserede programvirksomhed med særlig tilladelse.

Lokal radio og fjernsyn

Radio- og tv-nævnet træffer afgørelse i klagesager om lokale nævns afslag på ansøgninger om tilladelse til lokal programvirksomhed og lokale nævns inddragelse af tilladelse til lokal programvirksomhed. Radio og tv-nævnet træffer endvidere afgørelse i visse sager om overholdelse af lovens krav til lokale radio- og tv-stationer om udøvelse af selvstændig programvirksomhed. Derudover træffer Radio- og tv-nævnet afgørelse i sager om nedsættelse af fælleskommunale nævn og i sager om networking-programmer. Radio- og tv-nævnet yder endvidere tilskud til ikke-kommercielle [lokale radio- og tv-stationer](#). Efter forhandling med IT- og Telestyrelsen træffer Radio- og tv-nævnet afgørelse om fordeling af sendemuligheder på de lokale områder under hensyntagen til de frekvensmæssige muligheder. I 2001 har Radio- og tv-nævnet tillige opkrævet afgift fra de såkaldte networking-stationer.

Radio- og tv-reklamer

Nævnet træffer den endelige administrative afgørelse i sager om indholdet af radio- og tv-reklamer samt i sager om genmæle over for oplysninger af faktisk karakter udsendt i reklameindslag. Nævnet afgiver udtalelser om skjult reklame i radio- og tv-programmer. I 2001 har Radio- og tv-nævnet endvidere fulgt udviklingen på børnereklameområdet. Børnereklameaftalen blev ophævet af kulturministeren den 13. december 2001.

Satellit- og kabeltilladelser

Radio- og tv-nævnet udsteder efter ansøgning tilladelser til programvirksomhed ved hjælp af satellit eller kabel i områder, der går ud over eet lokalt område. Nævnet fører tilsyn med, om programvirksomheden opfylder lovens krav.

Andet

Udover ovenstående opgaver rådgiver Radio- og tv-nævnet kulturministeren om radio- og tv-spørgsmål.

Sekretariatet

Medie- og Tilskudssekretariatet

Nybrogade 10

1203 København K

Tlf.: 33 92 30 40

www.mediesekretariat.dk

[e-mail-adresse: rtv@mediesekretariat.dk](mailto:rtv@mediesekretariat.dk)

2. Lokalradio- og tv-området

Underudvalg

I henhold til § 2 i bekendtgørelse nr. 779 af 28. august 2001 om forretningsorden for Radio- og tv-nævnet opretter Nævnet sagsforberedende underudvalg vedrørende nævnets opgaver på lokal radio- og tv-området samt på reklame- og sponsorområdet. I underudvalget vedrørende lokal radio- og tv-området (Lokalgruppen) har i 2001 siddet Nævnets næstformand, landsdommer H. H. Brydenscholt, vicedirektør Marianne Bugge Hansen, operachef Kasper Holten og producer Vibeke Windeløv. Afdelingsingeniør Jarl Risum, IT- og Telestyrelsen, har været tilknyttet underudvalget som særligt sagkyndig. Lokalgruppen har holdt 8 sagsforberedende møder.

Opgaver på lokalradio- og tv-området

Radio- og tv-nævnet træffer i henhold til radio- og fjernsynsloven den endelige administrative afgørelse i klagesager om lokale nævnets afslag på ansøgning om programtilladelse. Radio- og tv-nævnet træffer endvidere afgørelse i klagesager over lokale nævnets inddragelse af programtilladelse, i sager om tilladelsesindehaveres overholdelse af kravet om selvstændig programvirksomhed, sager som omfatter flere lokale områder eller sager vedrørende networking-stationerne.

Radio- og tv-nævnet træffer afgørelse i sager om nedsættelse af fællesnævn, som omfatter kommuner med tilsammen mere end 300.000 indbyggere, samt træffer efter forhandling med IT- og Telestyrelsen afgørelse om fordelingen af sendestationer på lokale områder under hensyn til de frekvensmæssige muligheder. Endelig fordeler Nævnet tilskud til ikke-kommercielle lokale radio- og tv-stationer, jf. beretningens punkt 3.

2.1 Sager i 2001

2001 for lokalradio- og tv-området var kendetegnet ved, at Radio- og tv-nævnet, foruden klager over afslag på ansøgning om programtilladelse og inddragelse af tilladelse til programvirksomhed, også modtog adskillige klager, der omhandlede spørgsmål, som ikke tidligere har været behandlet på lokalradio- og tv-området. Disse spørgsmål vil blive omtalt under afsnittet "Principielle afgørelser". Som et markant område kan nævnes networking-området, som gav anledning til, at flere nævn konstaterede, at stationerne i 2001 ikke levede op til kravene om bl.a. lokal tilknytning og lokalstof.

Sekretariatet for Radio- og tv-nævnet giver gerne en generel rådgivning til lokale nævn, både hvad angår spørgsmål om radio- og tv-lovgivningen og om sagsbehandling. Af hensyn til Radio- og tv-nævnets funktion som ankeinstans, kan sekretariatet imidlertid ikke tage stilling i konkrete sager. Sekretariatet redegør for praksis og henviser hyppigt til årsberetninger fra det tidligere "Udvalget vedr. Lokal Radio og TV", hvor alle væsentlige afgørelser er omtalt. Ligeledes opfordres de

lokale nævn til at udveksle erfaringer med andre lokale nævn, som har haft lignende spørgsmål til behandling.

Radio- og tv-nævnet behandlede i beretningsåret kun to sager om networkingstationernes programindhold, men var dog orienteret om problemer på networkingområdet i andre lokale nævnsområder. Radio- og tv-nævnet opkrævede desuden en afgift fra networking-stationerne, som i oktober 2001 blev sat ned fra 30 til 20 mio. kr. om året. I december 2001 blev afgiften fjernet for 2002 af den nytiltrådte kulturminister.

Flere klager over de lokale nævns afgørelser indeholdt som tidligere år også klager over de lokale nævns sagsbehandling, f.eks. påstande om inhabilitet, procedurer for behandling af sager etc. Nævnet behandler disse klager samtidig med selve klagesagen.

Radio- og tv-nævnet har ikke i 2001 behandlet dispensationsansøgninger om udvidelser af nævn.

Med hensyn til tildeling af frekvenser til lokalradio er det Radio- og tv-nævnets praksis, at alt hvad der teknisk er muligt på lokalradio-området, bliver udmeldt. Derimod er ansøgninger til lokal-tv frekvenser i 2001 blevet afvist under henvisning til Kulturministeriets planer om digitalt jordbaseret tv. Tildeling af nye radiofrekvenser er endvidere gjort midlertidige på grund af planlægningen af den femte radiokanal.

Eftersom Radio- og tv-nævnet er tillagt den endelige administrative afgørelse i de konkrete sager, er kulturministeren afskåret fra at gå ind i sagerne. Såfremt der er politisk interesse om en sag, kan ministeren udelukkende orientere om den afgørelse, som Radio- og tv-nævnet har truffet. Et eksempel fra 2001, som illustrerer dette, er afgørelsen vedrørende TV 2000, om pornografiske programmer på en lokal-tv frekvens. Sagen omtales nærmere nedenfor i afsnittet om principielle afgørelser.

Radio- og tv-nævnets arbejde falder under Folketingets Ombudsmands kompetence, og flere afgørelser har da også i det forhenværende "Udvalget vedr. Lokal Radio og TV's" tid været indbragt for Ombudsmanden. Radio- og tv-nævnet overtog én ombudsmandssag fra Udvalgets tid, som blev afsluttet i 2001.

Radio- og tv-nævnets konkrete sager i 2001

Radio- og tv-nævnet har i 2001 behandlet seks klager over afslag på ansøgninger om tilladelse til lokal programvirksomhed, hvoraf to klager har fået medhold. Radio- og tv-nævnet har endvidere behandlet seks klager over henholdsvis midlertidige eller endelige inddragelser af tilladelser, samt to klager over påtaler vedr. stationers programvirksomhed.

Endvidere har Nævnet behandlet en række anmodninger om tildeling af supplerende frekvenser og diverse henvendelser fra lokale nævn, tilladelseshavere og borgere. Endelig overtog Radio- og tv-nævnet to sager, hvor det tidligere "Udvalget vedr. Lokal Radio og TV" var sagsøgt. Den ene sag, hvor Radio Upstairs havde anlagt erstatningssag mod Udvalget, blev i 2001 løst ved et forlig, idet Radio- og tv-nævnet på Kammeradvokatens anbefaling betalte 45.000 kr. til radioen.

Afslag på ansøgninger om programtilladelse

Radio- og tv-nævnet har i 2001 behandlet klager over afslag på ansøgning om programtilladelse vedrørende:

- Foreningen for Alternativ Radio (Lokalradionævnet for Herning, Holstebro og omegn)
- Fun FM (Lokalradionævnet på Frederiksberg)
- Danmarks Natur og Miljø TV (Det Fælles Fjernsynsnævn for Københavnsområdet)
- Foreningen Station Nord (Lokalradionævnet for Sønderø Kommune)
- Radio Storåen (Lokalradionævnet for Herning, Holstebro og omegn)

Et afslag fra et lokalt radionævn på en ansøgning om tilladelse til lokal radiovirksomhed skyldes typisk, at det lokale nævn vurderer, at hele sendefloden er fyldt op med andre radioer, som giver et alsidigt udbud af lokalradio i området. Afslagene er således udtryk for, at efterspørgslen på sendemuligheder i det lokale område er større, end der er mulighed for at imødekomme. Det lokale nævn må derfor udøve et skøn over hvilke ansøgere, der skal have tilladelse, med henblik på at opnå et alsidigt lokalt programudbud. De samme forhold kan gøre sig gældende for lokale tv-stationer i større byområder.

I den ene sag, hvor klager har fået medhold, har Radio- og tv-nævnet ikke fundet, at det lokale nævn i tilstrækkelig grad har levet op til forpligtelsen om at sikre alsidighed, idet det lokale nævn havde undladt at give tilladelse til en anden type lokalradio, selvom der var ubenyttet sendetid.

I en ikke afsluttet sag fra Det fælles Fjernsynsnævn for Københavnsområdet viste det sig, at en tilladelsesindehaver benytter sendetiden til at vise "spillemaskine"-tv, samtidig med at nye kvalificerede ansøgere, der ønsker at sende egentlige programmer, må afvises, fordi nævnet ikke ved tildelingen af sendetid reserverede en del af den tildelte sendetid som "øvrige" tid. Havde man gjort det, ville der være mulighed for en ekstraordinær ansøgningsrunde når det viste sig, at der var dukket en eller flere potentielle ansøgere op, der i højere grad ville bidrage til en alsidig sendeflade, svarende til det lokale behov.

Det skal her understreges, at de lokale nævn, jf. bekendtgørelsens § 21, stk. 2, har mulighed for at formulere en lokal mediepolitik, så nævnet ved vurderingen af ansøgninger kan foretage en prioritering i henhold de programpolitiske kriterier, som nævnet har fastlagt for det pågældende lokale område.

Påtaler og inddragelser af tilladelser til programvirksomhed

De sager, der indbringes som klagesager for Radio- og tv-nævnet, er sager, hvor tilladelsesindehaveren efter det lokale nævns opfattelse har overtrådt loven, regler udstedt i henhold til loven eller vilkår for tilladelsen. Det lokale nævn kan vælge i første omgang at give en påtale for overtrædelser, eller nævnet kan i henhold til lovens § 55 inddrage tilladelsen midlertidigt eller endeligt.

Radio- og tv-nævnet traf i 2001 afgørelse i følgende sager vedrørende klager over:

Omfordeling af sendetid:

Radio Frederiksberg Journalen (Frederiksberg Lokalradionævn)

Påtaler

Den Grønne Kanal (Lokalradionævnet for Københavns Kommune)

Radio Frederiksberg Journalen (Frederiksberg Lokalradionævn)

Midlertidige inddragelser

Kanal Esbjerg (Lokalradio- og tv-nævnet i Esbjerg)

Foreningen for Lokal-tv i Sønderborg (Radio- og Fjernsynsnævnet for Nordborg, Augustenborg, Sydals, Gråsten, Sundeved, Broager og Sønderborg kommuner)

Hitradio G FM (Radio- og fjernsynsnævnet i Pandrup Kommune)

Endelige inddragelser

Foreningen for Lokal-tv i Sønderborg (Radio- og Fjernsynsnævnet for Nordborg, Augustenborg, Sydals, Gråsten, Sundeved, Broager og Sønderborg kommuner)

Gentofte Kanalen (Det Fælles Fjernsynsnævn for Københavnsområdet)

TV 2000 (Det Fælles Fjernsynsnævn for Københavnsområdet)

Som det fremgår, er nogle stationer nævnt flere gange. Det afspejler, at det lokale nævn har truffet flere afgørelser vedrørende samme station.

De hyppigst forekommende og mest markante problemstillinger i påtale- og inddragelsessagerne i 2001 var følgende:

Begrænsninger for indholdet af programvirksomheden

Radio- og fjernsynsloven er baseret på en vidtgående ytringsfrihed. Dog er der enkelte begrænsninger, der har til formål at forvalte ordningen som et offentligt gode, hvor frekvenserne udnyttes i offentlighedens interesse. Foruden at overholde medieansvarsloven og god presseskik, findes der også i lokalradio- og tv-lovgivningen begrænsninger, idet det er ulovligt i tv at vise programmer, som kan skade mindreårige. Det er desuden ulovligt i tv at tilskynde til had på grund af race, køn, religion eller nationalitet, bekendtgørelsens § 3. Endvidere kan det lokale nævn som vilkår for tilladelser fastsætte begrænsninger. Eksempler på sager, hvor der skulle tages stilling til indholdets lovlighed, er Radio Frederiksberg Journalen, TV 2000 og Den Grønne Kanal.

Pligten til at dokumentere programvirksomheden

De lokale nævn har pligt til at føre tilsyn med stationernes programvirksomhed. Til det formål har stationerne, i henhold til bekendtgørelse nr. 691 af 22. september 1998 om optagelse, opbevaring og aflevering af radio- og fjernsynsudsendelser, pligt til at dokumentere, hvad der har været sendt, og hvornår. Det skal fremgå tydeligt, hvornår de enkelte indslag har været sendt, enten ved dato og klokkeslet i selve indslagene eller nedskrevet. Ellers er det umuligt for nævnene at føre tilsyn med, om stationerne lever op til f.eks. kravet om identifikation, eller det omfang af lokalstof, som er krævet, eller om programmer, hvortil der er ydet tilskud, er blevet sendt. Som eksempel på en sag kan nævnes, at manglende overholdelse af pligten til at dokumentere programvirksomheden førte til en midlertidig inddragelse af programtilladelsen i en måned for Kanal Esbjerg.

Overholdelse af omfangsmæssige krav i lovgivningen, vilkår for tilladelsen og løfter i programplanen

Omfangsmæssige krav i lovgivningen er f.eks. kravet til networking-stationer om at sende én times lokalstof. Omfangsmæssige krav kan også være en følge af, at stationer har søgt en tilladelse på baggrund af en programplan, hvor der eksempelvis stilles lokalstof i udsigt. I begge tilfælde har lokalnævnet kompetence til at udøve skøn i vurderingen af, om kravet efterleves tilstrækkeligt. For både lokalnævnets og stationens skyld kan det være hensigtsmæssigt, at parterne i fællesskab har gjort kravene eksplicitte og skrevet dem ned, så risikoen mindskes for senere uoverensstemmelser om fortolkningen af kravene.

Det skal understreges, at det ikke er tilstrækkeligt, at den programansvarlige eller redaktøren finder, at det udsendte lever op til kravene. Eksempler på sager i 2001 vedrørte Foreningen for Lokal-tv i Sønderborg-området, Hitradio G FM i Pandrup og Radio Plus i Aabybro.

Selvstændig programvirksomhed

Radio- og tv-nævnet har også i 2001 taget stilling til kravet om udøvelse af selvstændig programvirksomhed og truffet afgørelse om spørgsmålet i sagen om Hitradio G FM.

I lovens § 50 kræves det, at de lokale radio- og tv-stationer arbejder selvstændigt. Dette krav skal ses som en måde at sikre lokal tilknytning og indhold i programvirksomheden.

Der er ikke noget i vejen for, at den programansvarlige for den enkelte station eksempelvis sammen med andre lokale stationer foretager fælles indkøb af programmer, blot beslutningen om at anvende de indkøbte programmer alene træffes af den lokale programansvarlige. Det er ikke nok, at den programansvarlige formelt har ret til at bestemme om et bestemt program skal sendes eller ej. Der skal også reelt være tale om et valg. Radio- eller tv-stationen skal altså råde over tekni-

ske og menneskelige ressourcer, der gør det praktisk muligt at sende andre programmer end dem, der bliver tilbudt af en producent.

Det er typisk i forbindelse med selskabskonstruktioner eller samarbejdsaftaler med produktionsselskaber, at spørgsmålet om selvstændig programvirksomhed rejser sig. Der skal være en reel adskillelse mellem stationen og det pågældende produktionsselskab. Hvis en station indgår en aftale med et produktionsselskab og udfra denne aftale ikke kan indgå aftaler med andre uafhængige produktionsselskaber, er det klart, at der ikke er tale om selvstændig programvirksomhed. Tilladelseshaveren skal have en reel mulighed for at producere et alternativ til det, som et produktionsselskab kan levere.

Klager til Folketingets Ombudsmand

Radio- og tv-nævnet behandlede i 2001 en ombudsmandssag vedrørende Eastern TV. Eastern TV havde klaget til Ombudsmanden over det tidligere "Udvalget vedr. Lokal Radio og TV"s afgørelse om at stadfæste det lokale nævns afslag på ansøgning om (fornyelse af) tilladelse til lokal tv-virksomhed. Eastern TV klagede primært over, at Udvalget, da det traf sin afgørelse ikke havde været i besiddelse af Eastern TV's kommentarer til det lokale nævns udtalelse i sagen. Ombudsmanden bad Radio- og tv-nævnet om, efter at have indhentet fornyet udtalelse fra det lokale nævn, at fremkomme med supplerende oplysninger i sagen. Eastern TV havde under klagesagen over for Udvalget vedr. Lokal Radio og TV rejst tvivl om et lokalt nævnsmedlems inhabilitet. Efter oplysninger fra nævnet om, at det pågældende medlem ikke havde deltaget i behandlingen af sagen, fandt Udvalget det ikke nødvendigt at behandle dette spørgsmål, idet man lagde til grund, at den pågældende ikke havde deltaget. I forbindelse med den fornyede udtalelse fra det lokale nævn, kom det frem, at nævnsmedlemmet havde været til stede under sagens behandling, hvorfor Radio- og tv-nævnet fandt det rettest at pålægge det lokale nævn at behandle sagen på ny uden det pågældende medlems deltagelse. Ansøgning og ombudsmandssag bortfaldt, idet det ikke var muligt at komme i kontakt med Eastern TV.

Øvrige sager

Der har i 2001 været eksempler på sager, som har løst sig inden Radio- og tv-nævnet nåede til at træffe afgørelse. Det kan f.eks. skyldes at parterne selv løser sagen, hvilket skete i sager vedrørende Radio Midtfyn og TV Halsnæs, eller at stationen lukker, eksempelvis en sag vedrørende TV-Trekanten.

2.2 Principielle afgørelser

Radio- og tv-nævnet traf i 2001 en række principielle afgørelser:

Presseetik

Radio- og tv-nævnet behandlede en sag vedrørende Radio Frederiksberg Journalen, som havde modtaget påtaler af det lokale nævn for at overtræde vilkår stillet i programtilladelsen. Indeholdt i disse vilkår var bl.a. Pressenævnets vejledning om overholdelse af god presseskik. Radio Frederiksberg Journalen klagede over, at lokalnævnet ikke var kompetent til at træffe afgørelse, fordi spørgsmålet hører ind under Pressenævnets kompetence.

Da Pressenævnet også havde fået sagen til behandling, besluttede Radio- og tv-nævnet at afvente Pressenævnets udtalelse. Pressenævnet slog fast, at Radio Frederiksberg Journalen havde handlet groft i strid med god presseskik og udtalte i den anledning alvorlig kritik. Radio- og tv-nævnet fandt på dette grundlag, at der kunne være grund til at overveje en alvorligere sanktion end den advarsel Radio Frederiksberg Journalen havde fået tildelt. Radio- og tv-nævnet pålagde herefter det lokale nævn at tage den tidligere behandlede sag op igen.

Stationernes mulighed for at holde ferie / afbryde programvirksomheden

Ifølge lovens § 55, stk. 1, kan en tilladelse inddrages midlertidigt eller endeligt, hvis indehaveren ikke udnytter tilladelsen, eller der sker væsentlig afbrydelse af programvirksomheden. I to sager har Radio- og tv-nævnet behandlet spørgsmålet, om stationerne har ret til at afbryde programvirksomheden i flere dage. Det fremgår af Radio- og tv-nævnets afgørelser, at der skal være en forståelse mellem det lokale nævn og stationen om stationens mulighed for at holde ferie. Dette kan være naturligt for en universitetsradio. I andre tilfælde vil afbrydelsen blive betragtet som ulovlig som i sagen om Foreningen for Lokal-tv i Sønderborg-området.

Ledig sendetid på en frekvens

Radio- og tv-nævnet behandlede en klage fra Foreningen Station Nord på Nordfyn, som havde fået afslag på tilladelse til lokal radiovirksomhed. Det lokale nævns begrundelse for afslaget var, at en eksisterende lokalradio havde fået tildelt en hel frekvens, selvom denne station aktuelt udnyttede blot ca. 18 timer om ugen. Stationen så mulighed for senere at udvide sendetiden.

Radio- og tv-nævnet slog fast, at eftersom frekvenser er en knap samfundsresource, er det ikke tilladt at udelukke kvalificerede ansøgere med den begrundelse, at eksisterende tilladelsesindehavere skal forbeholdes muligheden for at udvide.

Påvisning af skadelighed i forbindelse med pornografiske TV-udsendelser

Det Fælles Fjernsynsnævn for Københavnsområdet inddrog med hjemmel i bekendtgørelsen § 3 programtilladelsen for TV 2000, fordi kanalen efter nævnets opfattelse viste pornografiske indslag før kl. 24.00.

Ifølge bekendtgørelsens § 3, stk. 1, må der overhovedet ikke udsendes programmer ”som i alvorlig grad kan skade mindreåriges fysiske, psykiske eller moralske

udvikling, herunder navnlig programmer, som indeholder pornografi eller umotiveret vold.”

Ifølge bekendtgørelsens § 3, stk. 2, må andre programmer, som kan skade mindreåriges fysiske, psykiske eller moralske udvikling ikke sendes, medmindre det ved valget af sendetidspunkt eller ved tekniske foranstaltninger sikres, at mindreårige i udsendelsesområdet ikke ser eller hører udsendelserne. Der er ikke nævnt pornografi i denne bestemmelse, hvor det afgørende kriterium er, om de pågældende programmer antages at kunne skade mindreåriges udvikling.

Det lokale nævn havde ikke foretaget en vurdering af skadeligheden af de i tiden forud for kl. 24 af klageren sendte programmer, men havde alene lagt vægt på udsendelsernes seksuelle indhold.

Sagen udviklede sig således, at Radio- og tv-nævnet måtte træffe afgørelse i sagen. På baggrund af en vurdering fra "Medierådet for Børn og Unge" fandt Radio- og tv-nævnet ikke, at der var grundlag for at fastslå programmernes skadelige virkning på børn og unge. Dvs. at der ikke i radio- og tv-lovgivningen på nuværende tidspunkt er begrænsninger for udsendelse af programmer, blot fordi de kan karakteriseres som pornografiske. En begrænsning kræver, at programmerne yderligere opfylder de nævnte skadelighedskriterier.

Hvis de lokale nævn ønsker mulighed for at afvise ansøgninger til programvirksomhed af pornografisk indhold på lokal tv-frekvenserne, er der, som tidligere nævnt, mulighed for at udforme en lokal mediepolitik, hvor denne type udsendelser ikke er prioriteret. Der kan endvidere i tilladelsen til programvirksomheden opstilles lokale begrænsninger vedrørende udsendelser med pornografisk indhold, hvor man lægger vægt alene på det pornografiske indhold, uden at knytte dette sammen med nogen sandsynliggjort skadevirkning.

Lokal-tv via overvågningskameraer

Radio- og tv-nævnet behandlede en klage fra Foreningen for Lokal-tv C.U.D.I ”frekvens” i Odense, som havde fået afslag på tilladelse til lokal tv. Det lokale nævns begrundelse for afslaget var, at projektet blev vurderet som ulovligt, idet foreningen ønskede at benytte overvågningskameraerne i et indkøbscenter til at sende lokal-tv fra.

Da projektets lovlighed var uafklaret, valgte Radio- og tv-nævnet at spørge Justitsministeriet om fortolkningen af den pågældende lov, førend Radio- og tv-nævnet vil opfordre det lokale nævn til at udstede en programtilladelse.

Sagen er endnu ikke afsluttet.

3. Tilskud til ikke-kommercielle lokal radio- og tv-stationer

Radio- og tv-nævnet har i 2001 behandlet ansøgninger om tilskud til lokal radio- og fjernsynsvirksomhed. Det var første år det nye nævn skulle varetage denne opgave, hvorfor Nævnet startede sin virksomhed på tilskudsområdet med at drøfte bevillingsforhold og procedurer for prioritering af ansøgninger og bevilling af tilskud. I slutningen af året bevirkede regeringsskiftet og ændringer i bevillingsforudsætningerne, at Nævnet måtte drøfte besparesestiltag.

3.1. Bevilling

I henhold til Mediaaftalen for 2001-2004 var der afsat 57 mio. kr. i 2001, stigende med 1 mio. kr. om året til 60 mio. kr. i 2004 til ikke-kommercielle lokal radio- og tv-stationer. Af de 57 mio. kr., der var bevilget på finansloven i 2001, var de 52 mio. kr. budgetteret til tilskud til ikke-kommerciel lokal radio og tv og 5 mio. kr. til uddannelsesaktiviteter primært for stationernes frivillige medarbejdere.

I 2001 blev en akkumuleret videreførsel fra tidligere år optaget på forslag til finanslov for 2002, og bevillingstypen blev igen ændret til reservationsbevilling fra 2002, så der igen fra 2002 kan videreføres ikke-disponeret bevilling fra et finansår til det næste.

Med regeringsskiftet i november og det nye finanslovsforslag blev der ved overgangen til 2002 varslet besparelser på tilskudskontoen. Besparelserne betød, at den videreførte opsparing medgik til finansieringen af besparelserne, og at tilskudspuljen blev nedsat til 50 mio. kr. i 2002. Besparelserne skyldtes, at networking-afgiften, som visse kommercielle tv-stationer betalte, blev afskaffet i 2002. Afgiften medgik til finansiering af tilskud til ikke-kommercielle stationer.

Radio- og tv-nævnet havde behandlet ansøgninger i 2001 om tilskud for 2002 ud fra den forventede bevilling på første udgave af forslag til finanslov for 2002. Radio- og tv-nævnet måtte derfor efterfølgende varsle besparelser i tilsagn om programtilskud for 2002, der var givet med forbehold for finanslovens vedtagelse.

Udvikling i bevilling og tilskud 2000 – 2002

	2000	2001	2002 1)
Bevilling	50,0	57,0	50,0
Tilskud i alt	46,5	55,2	50,7
Basistilskud	19,8	21,8	22,0
Programtilskud	22,3	28,4	28,7
Uddannelsestilskud	4,4	5,0	0

1) Radio og tv-nævnet mangler at bevilge tilskud til evt. nye stationer i 2002. Bevillingen overskrides, da der er en rest på ca. 2,0 mio. kr. fra 2001, der vil blive anvendt til tilskud, der udbetales i 2002.

3.2. Tilskudsform

Puljen kan yde tilskud til stationerne til såvel generel drift (basistilskud) som til produktioner (programtilskud). Fra politisk hold blev det i foråret 1999 besluttet at ændre reglerne for tilskud til ikke-kommercielle radio- og tv-stationer med virkning fra 1. juli 1999. Tidligere havde der været ydet driftstilskud til det antal timer, som stationerne udsendte af egenproduktion, dog maksimalt 15 timer om ugen for radio og 3 timer for tv.

Fra 1. juli 1999 blev ydet et basistilskud på 100 kr. pr. sendetime radio, dog maksimalt 15 timer om ugen, og på 1.000 kr. pr. sendetime tv, dog maksimalt 3 timer om ugen. Basistilskuddet kan suppleres med programtilskud, hvor stationerne kan søge om tilskud til programmer eller programrækker. Programtilskuddene blev bevilget ud fra en vurdering af programmernes indhold, bekendtgørelsens kriterier og efter indstilling fra de lokale radio- og tv-nævn.

Derudover kan der søges om støtte til uddannelsesaktiviteter, primært til frivillige medarbejdere på de ikke-kommercielle lokale radio- og tv-stationer. Uddannelsesaktiviteter er ikke begrænset til indehavere af en programtilladelse, men kan også ydes til aktiviteter arrangeret af de ikke-kommercielle stationers organisationer og af højskoler mv. for personer, der er tilknyttet en ikke-kommerciel lokal radio- eller tv-station.

Bekendtgørelsen er ændret i 2002, så der ikke vil blive uddelt uddannelsestilskud. Baggrunden for ændringen er at kunne anvende hele den reducerede bevilling til basis- og programtilskud i 2002.

3.3. Fordelingsnøgle mellem lokal radio- og tv-stationer

Radio- og tv-nævnet skal ifølge bekendtgørelsen fastsætte en fordelingsnøgle for fordeling af programtilskuddet på henholdsvis radio- og tv-virksomhed.

Siden 1999 har bevillingen til programtilskud været fordelt med 50% til radio-virksomhed og 50% til tv-virksomhed. Denne fordelingsnøgle tog hensyn til, at der var ca. 2-3 gange så mange tilskudsberettigede radiostationer i forhold til tv-stationer, og at tv-produktion er væsentligt dyrere end radio-produktion. Der er dog i løbet af 1999 og 2000 sket en stor forøgelse af det antal tv-stationer, som har opnået programtilladelse, og ansøgerkredsen er således udvidet betydeligt. Der har i 2000 og 2001 været næsten lige mange radio- og tv-stationer, der søger om programtilskud.

Efter høring af organisationerne valgte Nævnet i 2001 at ændre fordelingsnøglen, så minimum 40% gik til radiovirksomhed og minimum 50% til tv-virksomhed. De sidste 10% skulle fordeles efter behov, når Radio- og tv-nævnet vurderede ansøgningerne ud fra de samme saglige kriterier. Den faktiske fordeling af programtilskud mellem radio- og tv-stationer blev 40% til radio- og 60% til tv-stationer.

Som det ses nedenfor er der stadig langt flere radiostationer end tv-stationer, der modtager basistilskud. Der er dog mange radiostationer, der ikke modtager programtilskud, så forskellen i antal radio- og tv-stationer er næsten udlignet, når man ser på antal stationer, der modtager programtilskud. I 2001 var der lige mange radio- og tv-stationer, der modtog programtilskud.

Udvikling i antal tilsagn til basis- og programtilskud 2000 – 2002

	2000	2001	2002 1)
Antal tilsagn i alt	397	423	415
Basistilsagn i alt	245	257	246
Radiostationer	155	163	152
Tv-stationer	90	94	94
Programtilsagn i alt	152	166	169
Radiostationer	80	83	89
Tv-stationer	72	83	80

1) Radio og tv-nævnet mangler at give tilsagn om tilskud til evt. nye stationer i 2002. Antal tilsagn i 2002 vil derfor stige, når Radio- og tv-nævnet medio 2002 har fordelt tilskud til nye stationer.

3.4. Fordeling af tilskud

Radio- og tv-nævnet har i 2001 i alt fordelt 56,9 mio. kr. til lokale ikke-kommercielle radio- og tv-stationer. Der blev i 2001 behandlet ansøgninger til uddannelse i 2001, basis- og programtilskud til nye stationer i 2001, samt basis- og programtilskud for 2002.

- **Basistilskud**

En ansøger er berettiget til at modtage basistilskud, når følgende betingelser er opfyldt:

1. Ansøgeren er en ikke-kommerciel lokal radio- eller tv-station, eller en kommune, som har tilladelse til programvirksomhed. Ved ikke-kommercielle stationer forstås stationer, som ikke har reklameindtægter.
2. Ansøgeren skal på ansøgningstidspunktet have haft regelmæssig udsendelsesvirksomhed i seks måneder.

Nævnet kan i særlige tilfælde efter en konkret vurdering fravige en eller begge betingelser.

Basistilskuddet er fastsat til 100 kr. pr. udsendt time for radiostationer og 1.000 kr. pr. udsendt time for tv-stationer. Der kan til hver radiostation maksimalt ydes tilskud til 15 timer ugentligt og til hver tv-station maksimalt 3 timer ugentligt. Det betyder, at en radiostation maksimalt kunne oppebære et basistilskud på 78.000 kr. om året og en tv-station et basistilskud på 156.000 kr. om året.

Nævnet bevilgede basistilskud til nye stationer, der blev berettiget til tilskud i løbet af 2001 for i alt 0,6 mio. kr. fordelt på 6 radiostationer og 4 tv-stationer.

Der blev i 2001 givet tilsagn om basistilskud i 2002 for i alt 22,0 mio. kr., fordelt på de 152 radiostationer og 94 tv-stationer, der opfyldte kravene til at modtage basistilskud i 2002.

- Programtilskud

Udover basistilskuddet kan Nævnet yde programtilskud til enkeltprogrammer og programrækker.

Ved fordeling af programtilskud i 2001 har Radio- og tv-nævnet lagt vægt på en række kriterier, herunder at de ansøgte programmer faldt inden for bekendtgørelsens kriterier for tilskud, som omhandler programmer, der

- 1) indeholder lokal information og debat (fx nyheds- og aktualitetsudsendelser)
- 2) imødekommer mindretalsgrupper eller mediesvage grupper behov eller
- 3) involverer borgerne i produktionen (public access)

Der kan desuden gives støtte til programmer eller projekter, som fremmer den lokale stations kompetenceopbygning eller giver programvirksomheden et kvalitetsløft.

Nævnet har endvidere lagt vægt på, at de ansøgte programmer var konkret og præcist beskrevet og havde et tydeligt lokalt indhold, samt at de budgetterede udgifter var direkte forbundet med programproduktion.

De lokale nævn indstiller ansøgningerne til Radio- og tv-nævnet.

Det har også i år været Nævnets politik i høj grad at tage hensyn til de lokale nævns indstillinger, men Nævnet har selvstændigt vurderet hver enkelt ansøgning.

Det har været nødvendigt med en stram prioritering af de ansøgte programmer, da det samlede ansøgte beløb var ca. tre gange så stort som den bevilling, der var til rådighed. I den forbindelse blev ansøgningernes budgetoplysninger vurderet og nogle tilsagn blev givet som en mindre del af det budgetterede beløb.

Nævnet bevilgede programtilskud til nye stationer i 2001, for i alt 0,4 mio. kr. fordelt på 1 radiostation og 4 tv-stationer.

Nævnet behandlede desuden en ansøgning fra de ikke-kommercielle tv-stationer i sendersamvirket på kanal 23 i København om et særligt tilskud til et fælles program om kommunalvalget den 20. november 2001. Nævnet valgte at bevilge 0,2 mio. kr. til dette program.

Nævnet bevilgede i 2001 programtilskud for 2002 for i alt 34,4 mio. kr. Der blev givet betingede tilsagn om programtilskud til i alt 89 radiostationer og 80 tv-stationer. Radiostationerne fik i alt tilsagn om 13,7 mio. kr. og tv-stationerne fik tilsagn om 20,7 mio. kr..

Som følge af den reducerede bevilling viste det sig nødvendigt at reducere i programtilskud 2002. Radio- og tv-nævnet besluttede derfor, at de første 100.000 kr. af alle programtilskud skulle friholdes for besparelser.

Efter finanslovens vedtagelse har Radio- og tv-nævnet udsendt endelige tilsagn om tilskud for 2002, hvor tilskud over 100.000 kr. er reduceret med 30,2% af den del af tilskuddet, der overstiger 100.000 kr.

Programtilskud for 2002 blev herved nedsat med i alt ca. 6,0 mio. kr. Det samlede programtilskud til stationerne for 2002 blev herefter reduceret til 28,7 mio. kr., heraf 11,8 mio. kr. til radiostationer og 17,0 mio. kr. til tv-stationer.

- Uddannelsestilskud

Endelig kan der ydes tilskud til uddannelsesaktiviteter. Ifølge bekendtgørelsen skal der af restbevillingen efter uddeling af basistilskud anvendes indtil 5 mio. kr. til uddannelsesaktiviteter. Det resterende beløb skal anvendes til programtilskud.

Radio- og tv-nævnet har prioriteret at bevilge uddannelsestilskud i 2001 til korterevarende kurser for frivillige medarbejdere på stationerne. Nævnet har lagt vægt på samarbejde mellem stationer om udbud af kurser, konkrete og præcise beskrivelser af det ansøgte kursus og brug af eksterne undervisere, der kan tilføre stationen et kvalitetsløft.

De lokale nævn indstiller ansøgninger om uddannelsestilskud til Radio- og tv-nævnet.

Det har også i år været Nævnets politik i høj grad at tage hensyn til de lokale nævns indstillinger, men Nævnet har selvstændigt vurderet hver enkelt ansøgning.

Det har været nødvendigt med en stram prioritering af de ansøgte uddannelsesaktiviteter, da det samlede ansøgte beløb var over tre gange så stort som den bevilling, der var til rådighed.

Nævnet bevilgede i alt 5,0 mio. kr. til uddannelsestilskud i 2001. Der blev givet i alt 73 tilsagn om uddannelsestilskud til henholdsvis 37 radiostationer, 31 tv-stationer og 5 organisationer for ikke-kommerciel lokalradio og tv.

3.5. Administrationen af tilskudsområdet

Medie- og Tilskudssekretariatet har i 2001 gennemført en række forbedringer af administrationen på området. Forberedelsen af Nævnets behandling af de store

ansøgningsmængder har gennemgået en udvikling, der betød en bedre indstillingspraksis til Nævnet. Radio- og tv-nævnet har yderligere forbedret informationen til ansøgerne ved i højere grad at give konkret begrundede afslag samt konkret begrundede delvise afslag på tilskudsansøgninger.

Sekretariatet har tilbudt stationerne at anvende elektroniske ansøgningsskemaer ved ansøgning om programtilskud for 2002 og udarbejdet nye vejledninger og løbende information til stationer og andre parter. Fx er alle tilskud til stationer løbende blevet offentliggjort på sekretariatets netsted.

Det er målet, at ansøgning om tilskud fra 2002 skal ske i et ansøgningsskema, der kan hentes på netstedet eller rekvireres i sekretariatet. Sekretariatet udarbejder desuden en forenkling af revisionskrav til stationerne, der skal træde i kraft med virkning fra regnskabsaflæggelsen for 2002. I løbet af 2002 indføres også en administrativ forenkling af udbetaling af tilskud til stationerne.

Endelig har sekretariatet i 2001 udvidet dialogen med stationernes organisationer og holdt møder om ansøgningsform og revision.

4. Networking

Der var ved årets begyndelse 15 networking-stationer i TvDanmark-samarbejdet. I marts gik TV-Trekanten konkurs, og tilladelsen bortfaldt, da der ikke blev betalt afgift. Ved årsskiftet 2001/2002 gik TvDanmark Østjylland konkurs, og denne tilladelse bortfaldt ligeledes. Tilladelsen givet i Haderslev blev endeligt inddraget pr. 1. november, og ved årsskiftet lukkede de to øvrige stationer i Sønderjylland – stationerne i Aabenraa (tilladelse bortfaldet på grund af manglende betaling af networking-afgift) og Sønderborg (tilladelse tilbageleveret). Der var ved årets udgang således 10 networking-stationer i TvDanmark-samarbejdet.

Networking-afgiften for 2001 var fastsat til kr. 30 millioner. Afgiften blev imidlertid efter forhandlinger nedsat til kr. 20 millioner i november 2001, efter et aktstykke var blevet tiltrådt af et flertal i Finansudvalget den 12. november. I december 2001 blev afgiften fjernet for 2002 af den nytiltrådte kulturminister.

Oversigt over networking-stationer i 2001

Stationens navn	Geografisk område	Gældende primo 2002
TvDanmark Kanal 60 A/S	Københavns og Frederiksberg kommuner og Københavns Amt	Ja
Foreningen Odense Lokal-TV	Odense	Ja
TV-Næstved	Fladså, Haslev, Holmegaard, Næstved og Suså kommuner	Ja
VTV Rytterstaldstræde ApS	Vestsjælland med udgangspunkt i Slagelse	Ja
Aalborg Medieselskabs TV Sendetilladelsesforening	Aalborg og Nordjylland	Ja
Sendetilladelsesforeningen TvDanmark Østjylland	Århus og Østjylland	Nej
TvDanmark Midtjylland	Herning, Ikast, Brande, Holstebro, Trehøje og Aulum-Haderup kommuner	Ja
TV-Trekanten ApS	Vejle, Kolding, Fredericia, Vamdrup	Nej
L-TV	Lolland-Falster	Ja
Foreningen Lokal-TV i Svendborg	Svendborg	Ja
Foreningen for Lokal-TV for Sønderborgområdet	Nordborg, Augustenborg, Sydals, Gråsten, Sundeved, Broager og Sønderborg kommuner	Nej
Foreningen Esbjerg Lokal TV	Blaabjerg, Blåvandshuk, Bramming, Brørup, Esbjerg, Fanø, Grindsted, Helle, Holsted, Varde og Vejen kommuner	Ja
Sydsjællands Lokal-TV I/S	Langebæk, Præstø og Vordingborg kommuner	Ja
Foreningen for Lokal-TV for Aabenraa og omegn	Bov, Lundtoft, Rødekro, Tinglev og Aabenraa kommuner	Nej
Foreningen TvDanmark Haderslev	Haderslev	Nej

5. Satellit- og kabeltilladelser

Radio- og tv-nævnet overtog pr. 1. januar 2001 administrationen af lovgivningen vedrørende tilladelser til udøvelse af programvirksomhed via satellit og kabel, herunder udstedelse af tilladelser, tilsyn og opkrævning af gebyrer. Området hørte tidligere under Satellit- og kabelnævnet.

Der var ved årets begyndelse udstedt 15 tilladelser til satellit- og kabelvirksomhed.

I løbet af året er der efter ansøgning udstedt to nye tilladelser, mens én tilladelseshaver har valgt ikke at forlænge sin tilladelse.

Herudover er én tilladelse bortfaldet på grund af konkurs og deraf manglende betaling af gebyr, mens en anden tilladelse er bortfaldet, da tilladelseshaver af Sø- og Handelsretten er blevet tvangsopløst, og Radio- og tv-nævnet efterfølgende ikke har modtaget aconto gebyrbetaling for tilladelsen.

Der var således ved årets udgang 14 eksisterende satellit- og kabeltilladelser.

Aconto gebyrbetalingen for 2001 var fastsat til kr. 30.000, mens den for 2002 er fastsat til kr. 40.000 på baggrund af en nyvurdering af omkostningerne ved udstedelse af tilladelser, opkrævning af gebyrer og tilsyn.

Oversigt over satellit- og kabeltilladelser i 2001

Selskabets navn / stationens navn	Type	Gældende primo 2002
DSTV, Eurotica Rendez-Vous,	Satellit-tv	Nej
Pay Per View Danmark; TV Bio	Kabel-tv	Nej
Radio 2	Satellit-radio	Ja
SBS Broadcast Danmark; TvDanmark	Satellit-tv	Ja
Voice of Scandinavia Gold FM	Kabel-radio	Ja
CIAC Holding; DK 4	Satellit-tv	Ja
Nordisk Radioreklame The Voice	Satellit-radio	Ja
NESA Kabel TV A/S	Kabel-tv	Nej
Main Media A/S; Radio NRJ Energy	Satellit-radio	Nej
Mesopotamia Broadcast; METV	Satellit-tv	Ja
Pay Per View Danmark; TV Bio+	Satellit-tv	Ja
Nordisk Radioreklame The Voice Pop FM	Satellit-radio	Ja
Dan Toto Racing Live	Satellit-tv	Ja
SBS Broadcast Danmark; Big Brother 1, 2 og 3	Satellit-tv	Nej
GO Marketing; Goto Denmark og Erotic TV 69	Satellit-tv	Ja
Mesopotamia Broadcast; Radio Mesopotamia International	Satellit-radio	Ja
Klassisk FM ApS	Satellit-radio	Ja

6. Reklameområdet

Underudvalg

I henhold til § 2 i bekendtgørelse nr. 779 af 28. august 2001 om forretningsorden for Radio- og tv-nævnet opretter Nævnet sagsforberedende underudvalg vedrørende Nævnets opgaver på lokal radio- og tv-området samt på reklame- og sponsorområdet. I underudvalget vedrørende reklame- og sponsorområdet (Reklamegruppen) har i 2001 siddet Nævnets formand, professor dr.jur. Mogens Koktvedgaard samt forskningslektor, dr.pæd. Birgitte Tufte og direktør, cand.jur. Finn Kern. Reklamegruppen har holdt 7 sagsforberedende møder.

Opgaver på reklame- og sponsoreringsområdet

Nævnet træffer den endelige administrative afgørelse i sager om indholdet af radio- og tv-reklamer, idet Nævnet i sager om overholdelse af lov om lægemidler forinden indhenter en udtalelse hos Lægemiddelstyrelsen. Nævnet kan påtale overtrædelser af reglerne og kan pålægge TV 2 eller indehaveren af en tilladelse til radio- eller fjernsynsvirksomhed at offentliggøre afgørelsen. Nævnet kan bestemme på hvilken måde og i hvilken form dette skal ske.

Nævnet træffer endvidere afgørelse om genmæle over for oplysninger af faktisk karakter, som er udsendt i reklameindslag. Retten til genmæle forudsætter, at oplysningerne er egnede til at påføre nogen økonomisk eller anden skade af betydning, og at deres rigtighed ikke er utvivlsom. Nævnet kan pålægge TV 2 eller indehaveren af en tilladelse til radio- eller fjernsynsvirksomhed at udsende et genmæle, og Nævnet kan træffe afgørelse om genmælets indhold, form og plads. Endelig kan Nævnet afgive udtalelse om overtrædelse af bestemmelserne om skjult reklame i henhold til lovens § 64 og bestemmelser fastsat efter § 73, stk. 8, om tilskyndelse til køb eller leje af produkter eller tjenesteydelser. For så vidt angår satellit- og kabel-stationernes og de såkaldte networking-stationers overtrædelse af reklamebestemmelserne kan Nævnet endvidere, hvis en overtrædelse er grov eller ofte gentaget, inddrage tilladelsen midlertidigt eller endeligt.

6.1 Sager i 2001

I 2001 behandlede Radio- og tv-nævnet i alt 24 sager. 13 af sagerne vedrørte indholdet af reklamer. Herudover har Nævnet taget stilling til 9 sager vedrørende skjult reklame samt en sag om omfanget af reklamer på en networking-station. En enkelt sag vedrørte såvel skjult reklame som sponsoreringsbestemmelserne på en networking-station.

Sagernes fordeling på stationerne

	Sager om indhold af reklamer	Sager om skjult reklame	Andre sager	Sager i alt
TV 2	12*	3		15
DR		2		2
Lokale statio-	2*	5**	1***	7

ner				
I alt	13	10	1	24

* En sag vedrørte både TV 2 og en lokal station

** En sag, der vedrørte både skjult reklame og regler om sponsorering m.v.

*** En sag vedrørende omfanget af reklamer

Sagerne er indbragt for Radio- og tv-nævnet af

	Sager om indhold af reklamer	Sager om skjult reklame	Andet	Sager i alt
Klager fra privatpersoner	10 (1 vedrørende en lokal station, 9 vedr. TV 2)	4 (2 sager vedr. TV 2, 2 sager vedr. lokale stationer)		14
Klager fra konkurrenter	2 (TV 2)			2
Klager fra foreninger m.v.	1 (TV 2)			1
Sager Nævnet selv har taget op		6 (2 sager vedr. DR, 1 vedr. TV 2 og 3* sager vedr. lokale stationer)	1** (Vedrørende lokale stationer)	7
I alt	13	10	1	24

* Heraf en sag, der vedrørte flere forskellige bestemmelser

** Om omfanget af reklamer

Sager om reklamers indhold

Af de 13 sager om reklamers indhold var fordelingen for så vidt angår bestemmelserne i kapitel 3 i bekendtgørelse nr. 1348 af 18. december 2000 om reklamer og sponsorering i radio og fjernsyn:

- 11 sager vedrørte § 7, heraf
 - 5 sager vedr. § 7, stk. 1, i henhold til hvilken reklame i radio og fjernsyn skal være lovlig, sømmelig, hæderlig og sandfærdig og være udformet med behørig social ansvarsfølelse
 - 2 af disse sager omhandlede overtrædelse af prismærkningsloven,
 - 3 sager handlede om behørig social ansvarsfølelse, idet 2 af disse sager tillige omhandlede bekendtgørelsens § 9, stk. 1, ifølge hvilken reklamer ikke må tilskynde til voldshandlin-

- ger, ikke må indeholde indslag om drab, vold eller mishandling, eller på utilbørlig vis spille på overtro eller frygt, én af de to sager omhandlede tillige bekendtgørelsens § 17, ifølge hvilken reklamer ikke uden grund må vise mindreårige i farlige situationer.
- 6 sager omhandlede bekendtgørelsens § 7, stk. 2, ifølge hvilken reklamer skal være i overensstemmelse med markedsføringsloven og i øvrigt respektere alment accepterede reklameetiske normsæt
 - 3 heraf angik spørgsmålet om god markedsføringsskik og vildledende reklamer, jf. markedsføringslovens § 2, stk. 1,
 - 2 sager angik sammenlignende reklame, jf. markedsføringslovens § 2 a og
 - 1 sag angik markedsføringslovens § 9, stk. 1, om forbud mod købsbetinget konkurrence.
 - 1 sag angik bekendtgørelsens § 9, stk. 2, i henhold til hvilken reklamer ikke må være diskriminerende med hensyn til race, køn, alder, religion eller nationalitet
 - og endelig angik 1 sag § 9, stk. 3, ifølge hvilken reklamer ikke må tilskynde til adfærd i strid med hensynet til sikkerheden i hjemmet, på arbejdspladsen eller i trafikken.

Radio- og tv-nævnets afgørelser

	Reklamen er i strid med gældende regler	Reklamen er ikke i strid med gældende lovgivning	I alt
TV 2	6	6*	12
Lokale stationer	1	1*	1
	7	6**	13

* herunder den sag, der både vedrørte TV 2 og en lokal station

** I to af disse sager fandt nævnet anledning til at fremkomme med en særlig kommentar

6.2 Konkrete sager om reklamers indhold

Prismærkningsloven

To af sagerne om overtrædelse af reklamebekendtgørelsens § 7, stk. 1, vedrørte prismærkningsloven. I en af sagerne oplyste FIAT, at køberne kunne spare op til 10.000 kr. ved køb af en Fiat Volcano, og at købet kunne finansieres med en fast rente på 5,95 %, hvilket Nævnet fandt var i strid med prismærkningsloven, idet der manglede oplysninger om kontantpris og kreditomkostningerne angivet som et beløb. I den anden sag fandt Nævnet ikke, at Damgaard Data var forpligtet til at opgive prisen for et softwareprodukt inklusive moms, idet reklamen henvendte sig til erhvervsdrivende.

Social ansvarsfølelse

De tre øvrige sager vedrørende reklamebekendtgørelsens § 7, stk. 1, omhandlede primært spørgsmålet om behørig social ansvarsfølelse. En reklame for Antoniuskød blev omarbejdet, medens sagen blev behandlet i Radio- og tv-nævnet. Nævnet fandt, at den oprindelige version stred mod reklamebekendtgørelsen, idet den, på trods af et forsøg på at udforme en humoristisk, let og uhøjtidelig reklame, gav det indtryk, at forældre har lov til at udnytte deres børn og børns uskyldige charme til at snyde (svagere) medborgere. Nævnet fandt ikke, at den ændrede version af reklamen var i strid med reklamebekendtgørelsen, men påpegede dog det betænkelige i at vise et barn, der udnyttes til at aflede en anden kundes opmærksomhed med henblik på at opnå en fordel frem for denne kunde.

I en sag om en reklame for Sonofon – Polle fra Snave - fandt Nævnet, at reklamen i den form, der var klaget over, var i strid med reklamebekendtgørelsen, idet den dels kunne opfattes som en accept af mobning – der er en socialt meget kritisabel adfærd – dels indeholdt indslag af voldspræget karakter. Et af Nævnets medlemmer fandt tillige, at reklamen tillige var i strid med reklamebekendtgørelsens § 9, stk. 1, fordi den tilskyndede til voldshandlinger i form af "sherifstjerner". Annoncøren havde i dagspressen forinden Nævnets afgørelse givet udtryk for, at man ikke længere ville vise de såkaldte "sherifstjerner" i reklamerne.

Endelig fandt Nævnet ikke, at en reklame for Rådet for Større Færdselssikkerhed var i strid med reklamebekendtgørelsens § 7, stk. 1, og heller ikke, når hensås til reklamens og kampagnens formål, at reklamen på utilbørlig vis spillede på frygt, eller at de medvirkende børn uden grund vist i en farlig situation.

Markedsføringsloven

Nævnet behandlede seks sager om reklamebekendtgørelsens § 7, stk. 2, heraf tre vedrørende vildledende reklame, jf. markedsføringslovens § 2, stk. 1. I en reklame, udsendt på TvDanmark, oplyste GE Capital Bank: "du kan sende din ansøgning (om et lån), og så får du en e-mail næste formiddag, hvor du formodentlig får at vide, at du har fået lånet". Nævnet fandt, at ordet "formodentlig" blev sagt så utydeligt, at reklamen var vildledende. Nævnet lagde i sin afgørelse særlig vægt på, at annoncøren i sin udtalelse havde fremhævet, at der i ordet "formodentlig" lå et forbehold.

I en reklame for DSB fandt Nævnet ikke, at der var tale om vildledende reklame, idet oplysningerne om betingelserne for køb af særligt billige billetter fremgik af et skilt, der blev vist under reklamen. Nævnet påpegede dog, at skiltet kun stod på skærmen i meget kort tid, 3-4 sekunder, og at et skilt med en række væsentlige oplysninger om et produkt bør vises så længe, at det er muligt med almindelig læsehastighed at opfatte alle oplysningerne.

I en sag om en reklame for if-skadeforsikring, der viste en hverdagssituation, der udvikler sig helt usandsynligt, fandt Nævnet ikke, at reklamen var vildledende,

men blot udgjorde en humoristisk illustration af behovet for at tegne en forsikring.

Sammenlignende reklamer

To af sagerne vedrørende reklamebekendtgørelsens § 7, stk. 2, var anlagt af annoncørernes konkurrenter og drejede sig om markedsføringslovens § 2 a, der omhandler sammenlignende reklamer. Nævnet fandt ikke, at en reklame for Colgate havde karakter af sammenlignende reklame, idet reklamen ikke hidførte associationer til andre tandpastatyper, medens man fandt, at der i en reklame for Pinotex ikke forelå dokumentation for, at "Pinotex holder længere end nogen anden træbeskyttelse". Udtalelsen ansås for at ligge uden for grænsen for almindelig tilladelig anprisning.

Købsbetinget konkurrence

En enkelt sag om overtrædelse af markedsføringsloven vedrørte § 9, stk. 1, ifølge hvilken deltagelse i afsætningsfremmende præmiekonkurrencer, hvis udfald beror på tilfældet, ikke må være betinget af køb af den pågældende vare.

Nævnet fandt, at en reklame for Bio-tex var stridende mod hensigten bag markedsføringslovens § 9, stk. 1, og at den i hvert fald ikke var i overensstemmelse med princippet om god markedsføringsskik i lovens § 1, idet deltagelsen i en konkurrence enten kunne finde sted ved at købe en pakke Bio-Tex indeholdende et skrabelod eller ved at indsende en frankeret svarkuvert for at få tilsendt et skrabelod. Nævnet udtalte, at det forhold, at deltagelse i konkurrencer ikke må være købsbetinget, efter hidtidig opfattelse og formentlig også efter gængs praksis i forretningslivet indebærer at forbrugerne umiddelbart kan deltage i konkurrencen, typisk ved at der i forretningerne findes de relevante kuponer til udlevering på anfordring.

Reklamebekendtgørelsens § 9, stk. 2, om kønsdiskrimination og § 9, stk. 3, om trafikikkerhed

Endelig behandlede Nævnet 2 sager om overtrædelse af reklamebekendtgørelsens § 9. En af sagerne – en reklame for Tipstjenestens spil Oddset – omhandlede overtrædelse af § 9, stk. 2, ifølge hvilken reklamer ikke må være diskriminerende med hensyn til køn. Nævnet fandt, at reklamen var et forsøg på at beskrive en efter traditionel opfattelse udbredt forskel mellem mænds og kvinders tilgang til og opfattelse af sportsverdenen på en humoristisk måde, hvorfor den ikke stred mod reklamebekendtgørelsen. Nævnet fandt dog anledning til at påpege, at det generelt er kritisabelt at fremsætte udsagn om, som i den aktuelle reklame, at der er så meget kvinder ikke forstår.

Den anden sag omhandlede en reklame for Schulstad's produkt "Rugklapper", som Nævnet fandt var i strid med reklamebekendtgørelsens § 9, stk. 3, idet den tilskyndede til adfærd i strid med hensynet til sikkerheden i trafikken. Nævnet udtalte bl.a., at det forhold, at der var tale om en ung, køn og velklædt kvinde, der

som chauffør i en bil udøvede en tvivlsom adfærd, betød at – især unge seere/bilister – kunne blive bekræftet i, at det er smart og acceptabelt at være optaget af andre ting, medens man kører bil.

Skjult reklame

Sagerne om skjult reklame omhandler overtrædelse af reklamebekendtgørelsens § 3, hvorefter reklamer klart skal kunne identificeres som sådanne, således at de i indhold og præsentation adskiller sig fra de ordinære udsendelser, og § 27, ifølge hvilken et sponsoreret program ikke må tilskynde til køb eller leje af sponsors eller andres produkter eller tjenesteydelser. Navnlige må disse ikke fremhæves på særlig måde med henblik på at fremme afsætningen af dem.

Radio- og tv-nævnets afgørelser

	Udsendelsen indeholder skjult reklame i strid med bekendtgørelsens § 3 og eventuelt § 27	Udsendelsen indeholder ikke skjult reklame	I alt
TV 2		3**	3
DR	1	1	2
Lokale stationer	3*	2***	5
I alt	4	6	10

*Heraf én sag, der vedrørte flere forskellige bestemmelser

**Nævnet fandt anledning til at fremkomme med kommentarer i to af sagerne

***En sag ansås for bortfaldet

6.3 Konkrete sager om skjult reklame

Melodi Grand Prix på DR

Nævnet behandlede to udsendelser, bragt på DR om henholdsvis det danske og det internationale Melodi Grand Prix. Nævnet fandt ikke, at de såkaldte "postkort" om byen Herning, hvor det danske Melodi Grand Prix blev afviklet, indeholdt skjult reklame. I udsendelsen sås bl.a. en flyvemaskine fra Cimber Air og en butiksfacade med navnet "Jack & Jones", der begge var sponsorer, men der var efter Nævnets opfattelse ikke tale om nogen særlig fremhævelse eller længerevarende eksponering af produkter eller virksomheder. I udsendelsen om det internationale Melodi Grand Prix fandt Nævnet, at et "postkort" med en af sponsorerne, Martin Gruppen, var i strid med reklamebekendtgørelsen, idet der skete en ganske markant eksponering af sponsors navn, logo, produkt og sponsorydelse.

TV 2

For så vidt angår de tre udsendelser på TV 2, fandt Nævnet ikke, at der forelå skjult reklame. Nævnet påpegede dog i en sag om TV 2's julekalender "Pyrus i alle tiders eventyr", hvor der indgik produkter, en Ga-Jol æske og nogle chokoladefrøer for at illustrere nissernes størrelse, at der navnlig i udsendelser som TV 2's

julekalender, der er rettet mod børn, bør udvises stor tilbageholdenhed med at eksponere mærkevarer, uanset at formålet med anvendelsen af de pågældende varer alene er kunstnerisk og fortællende, og uanset at fremhævelsen ikke er tilsigtet i reklameøjemed.

Nævnet fandt ikke, at en episode af Pokémon-tegnefilmen, indeholdt skjult reklame, idet den omhandlede episode, til forskel fra episoder man behandlede i september 2000, ikke afbrydes med præsentation af en Pokémon, og at Pokémon-rappen tillige er skåret væk.

Endelig fandt Nævnet ikke, at der forelå skjult reklame i et indslag med vinsmagning i "Go'morgen Danmark", idet man opfattede indslaget som værende af forbrugeroplysende karakter. Det var derfor relevant, at der blev givet oplysninger om prisen for den enkelte vin, idet bedømmelsen var baseret på en sammenholdning af en vins pris og dens kvalitet. Nævnet fandt det dog betænkeligt, at der blev givet særlige oplysninger om prisnedsættelser, idet bedømmelsen altid bør være baseret på den faktiske aktuelle pris. Endvidere fandt Nævnet det betænkeligt, at seerne gentagne gange blev henvist til at søge yderligere oplysninger på hjemmesiden, hvor der bl.a. forefindes oplysninger om forhandlernes telefonnumre.

Big Brother på TvDanmark 2

Nævnet behandlede to sager om Big Brother-udsendelserne på TvDanmark 2. Den første sag vedrørte flere udsendelser, og udover skjult reklame behandlede Nævnet tillige spørgsmålet om overtrædelse af sponsorreglerne. Nævnet fandt, at stationen havde overtrådt bestemmelsen om, at programmer ikke må sponsoreres af fysiske eller juridiske personer, hvis hovedvirksomhed er at producere eller sælge drikkevarer med et alkoholindhold på 2,8 pct. vol. eller derover. Endvidere henstillede Nævnet i samme sag, at eksponering af kendte mærkevarer skulle ske i mindst mulig omfang. Endelig blev stationen pålagt at ændre sine sponsorkrediteringer.

I en sag om en afsluttende Big Brother-udsendelse fandt Nævnet ikke, at reklamebekendtgørelsens § 27 var overtrådt, idet præsentationen i forbindelse med gaveoverrækkelserne lå inden for grænserne af denne bestemmelse.

Betaling for video

En lokal tv-station havde indgået aftale med nogle udstillere på en messe om køb af en videokopi af den udsendelse, som stationen planlagde at optage. Ifølge det reklamemateriale, som Nævnet var kommet i besiddelse af, skulle udsendelsen sendes to gange på 6 stationer med 657.000 mulige seere. Prisen for videoen var knap 10.000 kr. ekskl. moms. Stationen oplyste imidlertid, at man havde ændret ordrerne, idet man blev klar over, at der ikke var tale om et lovligt reklamesalg, og der blev således ikke produceret nogen video fra messen. Radio- og tv-nævnet fandt, at den oprindelige konstruktion ville have udgjort en overtrædelse af rekla-

mebekendtgørelsens § 3 og 27, men anså sagen for bortfaldet, idet stationen havde ændret aftalerne.

Tilskyndelse til køb af sponserers produkter på lokale tv-stationer

Nævnet fandt endelig i to sager om en række udsendelser på to københavnske lokalstationer, at der var tale om skjult reklame, idet en række produkter blev eksponeret kraftigt og meget rosende omtalt, ligesom der i nogle udsendelser var tale om tilskyndelse til køb af sponserers produkter.

7. Aftalen om begrænsning af børnereklamer

I forbindelse med indgåelsen af en frivillig aftale mellem TV2 og Kulturministeriet vedrørende begrænsning af børnereklamer for perioden 2001-2004, var Radio- og tv-nævnet blevet anmodet om at evaluere TV2's overholdelse af aftalen og vurdere, om selvreguleringen fungerede efter hensigten.

Dette arbejde resulterede i, at Radio- og tv-nævnet i september 2001 offentliggjorde en evalueringsrapport for aftalens første halvår, hvori TV 2's adfærd blev beskrevet, samtidigt med at visse tolkningsproblemer ved aftalen blev belyst.

Rapportens hovedkonklusion var, at TV 2 både havde overholdt aftalens ordlyd og ikke mindst ånden i aftalen. Der kunne således konstateres et markant fald blandt de 3-7 årige børns sening af børnereklamer på TV 2 på hele 64 procent, og et generelt fald i børns sening af alle TV 2 reklamer på 48 procent.

De problemer ved aftalen, som rapporten påpegede, havde således ikke baggrund i nogen manglende overholdelse eller uvilje fra TV 2's side, men i aftalens ordlyd, som gav anledning til en række fortolkningsmuligheder. Særligt afgrænsningen af, hvornår et program eller en reklame skulle betragtes som havende målgruppen 3-7 år eller 8-11 år, blev problematiseret i rapporten, da dette havde stor betydning for, hvor børnereklamerne måtte placeres i programfladen. Det viste sig bl.a., at de 3-7 årige i mange tilfælde snobber opad og foretrækker børneprogrammer tiltænkt målgruppen 8-11 år. Dermed blev hensigten om at begrænse de små børns reklame-sening ved at lægge et filter omkring børneprogrammer med målgruppen 3-7 år udvandet, da de i vid udstrækning også var at finde omkring børneprogrammer med målgruppen 8-11 år.

I forbindelse med regeringsskiftet har den nye kulturminister valgt at opsige denne aftale med TV 2, hvorfor Radio- og tv-nævnet ikke har fundet det formålstjenligt at foretage nogen evaluering af aftalens andet halvår.

8. Den 4. landsdækkende radiokanal

Udbud

I december 2000 udbød Kulturministeriet, efter vedtagelsen af en ændring af radio- og fjernsynsloven den 15. december 2000, den fjerde landsdækkende radiokanal. Ifølge lovens § 6 c skal den fjerde radiokanal være en nuanceret public service orienteret kanal med klassisk musik – suppleret med præsentation af rytmisk musik, jazz og dansk musik – kulturprogrammer, samfunds- og debatprogrammer m.v.

Ansøgere

Ved ansøgningsfristens udløb den 1. marts 2001 var der indkommet 6 ansøgninger: Radio.dk P5 Privat A/S (Aller, Eurocast, Funk Büro, Flensborg Avis AG), Radio PS (MTG A/S, A-pressen A/S, Lønmodtagernes Dyrtidsfond), P 4 (Nordisk Radio Reklame A/S, ejet af SBS Broadcast Danmark A/S), P2 Musik & Kultur (DR), Radio 1 (Det Berlingske Officin a/s, Jyllands-Posten A/S, A/S Dagbladet Politiken), Radio Daisy (Bonnier Radio Danmark A/S).

Tilladelse

Radio- og tv-nævnet gennemgik ansøgningerne og besluttede på et møde den 26. marts 2001 at tildele DR tilladelsen til den fjerde landsdækkende radiokanal, idet Nævnet vurderede, at DR med sin ansøgning om P2 klart havde givet det bud på kanalens programflade, der bedst var i overensstemmelse med udbudskravene.

Programvirksomhed

Det fremgik bl.a. af tilladelsen til den fjerde landsdækkende radiokanal, at programvirksomheden skulle udøves i overensstemmelse med ansøgningen, hvilket senere på året gav anledning til en sag om placeringen af den daglige morgenandagt og højmessens om søndagen. DR havde ikke eksplicit i sin ansøgning oplyst, at man hver dag på hverdage ville sende morgenandagt kl. 8.10 til 8.30 og højmesse om søndagen kl. 10-11 på P 2. Efter Nævnets opfattelse betød udsendelse af de religiøse programmer på P2 - på tidspunkter, hvor der efter Nævnets opfattelse skulle sendes klassisk musik - en overtrædelse af vilkårene for tilladelsen. I den forbindelse oplyste Nævnet, at man anser det for en klar og åbenbar betingelse for tildelingen af radiokanalen, at den i ansøgningen beskrevne programflade fastholdes ganske nøje. Dette medfører, at hverken DR eller Nævnet i princippet kan foretage ændringer heri, idet dette vil indebære en tilsidesættelse af de øvrige ansøgers berettigede forventninger og gøre konkurrencen meningsløs. Nævnet gav endelig udtryk for, at da tilladelsen må antages at skulle benyttes i en årrække, bør der rimeligvis i tidens løb kunne foretages passende mindre justeringer, hvilket dog efter Nævnets opfattelse fordrer forudgående forhandlinger mellem DR og Nævnet.

Sagen afsluttedes med en aftale mellem Radio- og tv-nævnet og DR, hvorefter højmissen blev flyttet tilbage til P1, medens morgenandagten forblev på P2 fra kl. 8.10 til 8.30, samtidig med at den klassiske musik dagligt blev opskrevet med 20 minutter i kulturfladen på P2.

9. Høringssvar

Radio- og tv-nævnet har i 2001 afgivet en række høringssvar, hvoriblandt kan nævnes høringssvar over rapporten "Konvergens i Netværkssamfundet", bekendtgørelsen om anvendelse af dekodere i fællesantenneanlæg, forslaget til "forordning om salgsfremmende foranstaltninger i det indre marked", Kommissionens "Grønbog om forbrugerbeskyttelse i EU", to forslag til ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed (De regionale TV 2-virksomheders adgang til at udøve anden programvirksomhed og programfordeling i fællesantenneanlæg), forslaget til lov om forbud til beskyttelse af forbrugernes interesser, direktivforslaget om tobaksreklame mv. samt bekendtgørelsen om den regnskabsmæssige adskillelse mellem DR's og TV 2's public service virksomhed og anden virksomhed.

Høringssvaret over "Konvergens i Netværkssamfundet"

Nævnet tilsluttede sig princippet i redegørelsens sigtelinje, hvorefter krav om tilladelser, der ikke er begrundet i hensynet til fordelingen af knappe ressourcer, bør bortfalde – og i fornødent omfang erstattes med generelle regler og anmeldelsessystemer. Fordelingen af tekniske sendemuligheder (ud fra princippet om knappe ressourcer) er i dag ikke *optimeret* ud fra rent økonomiske hensyn (f.eks. ved auktion), men er i alt væsentligt *prioriteret* ud fra kulturpolitiske hensyn. Nævnet mener, at denne prioritering skal fastholdes, navnlig for at undgå at stærke økonomiske grupper, evt. af global beskaffenhed, kommer til at dominere mediebilledet.

På det administrative område argumenterer redegørelsen for princippet om "one stop shopping". Nævnet er enig i, at det muligvis kan blive hensigtsmæssigt at samordne Telestyrelsen, Radio- og tv-nævnet, Public Service Rådet og Medierådet for Børn og Unge. En eventuel samordning bør dog ikke ske før konvergens er tydelig.

Radio- og tv-nævnet er af den opfattelse, at det ikke på nuværende tidspunkt vil være hensigtsmæssigt at deregulere indholds- og reklamereguleringen på alle niveauer, selv om der aktuelt er visse kommunikationsplatforme (fx internettet), der falder uden for reguleringens anvendelsesområde. Radio- og tv-nævnet finder, at der fortsat bør være en vis offentlig kontrol med, at den holdningspåvirkning, der sker gennem radio- og tv-reklamer, overholder nogle helt grundlæggende retningslinjer og giver et minimum af beskyttelse af forbrugere, konkurrenter og andre implicerede.

I redegørelsen nævnes det, at indholdsreguleringen på radio- og tv-området traditionelt hænger sammen med, at staten har kunnet kontrollere de begrænsede distributionsressourcer, nemlig frekvenserne. Dette er ikke tilfældet for så vidt angår internettet, hvorfor der ikke er samme mulighed for indholdsregulering. Det anføres i redegørelsen, at der i princippet er to veje at gå: enten at slække på indholdskravene i broadcast sektoren eller at indføre dem i internetsektoren. Præmissen

for denne holdning er, at webcast bliver et lige så effektivt medie som broadcast. Radio- og tv-nævnet er ikke ubetinget enig i synspunktet. Det bør således ikke være laveste fællesnævner, der afgør, hvilken grad af regulering, der findes på andre områder. Der er på nuværende tidspunkt flere platforme for reklame (biograf, trykte medier osv.) som ikke er underlagt samme indholdsregulering som radio og tv. Radio og tv er stadig blandt de stærkeste og mest holdningspåvirkende massekommunikationskanaler, og det er derfor efter Radio- og tv-nævnets opfattelse berettiget fortsat at opretholde indholdsregulering for disse medier, uagtet at der dukker andre konkurrerende og konvergerende medier op.

Hvad angår selvregulering kan den som et yderpunkt antage form af privat censur, hvor visse ytringer eller holdninger af lovlig karakter nægtes adgang. Radio- og tv-nævnet må således forudse, at der kan opstå spørgsmål om, hvorvidt der er en fair og ligelig adgang til at ytre sig, hvis selvregulering er fremherskende. Der vil ikke være en kontrollerende instans, der kan vejlede herom, hvorfor man nødes til at gå til domstolene med evt. tvivlsspørgsmål. Dette er efter Radio- og tv-nævnets holdning udtryk for en uønsket underregulering.

Foruden selvregulering hos udbydere forudser Radio- og tv-nævnet endvidere, at slutbrugerregulering vil få en stigende betydning. I mediehavet vil brugerne således i større omfang selv benytte filtrering og sortering kombineret med brug af indholdsudbydere, som man har tillid til. I den forbindelse finder Nævnet, at det bør overvejes, om der skal være en vis form for selvregulering under offentlig ledelse, hvor der opstilles vejledende retningslinjer for selvreguleringen.

Radio- og tv-nævnet finder, at de internationale tiltag på området bør følges med den største opmærksomhed, således at der kan træffes de fornødne foranstaltninger til imødegåelse af en uønsket udenlandsk dominans. Nævnet kan også tilslutte sig redegørelsens sigtelinje om, at løsningen på jurisdiktionsproblemet for så vidt angår det globale internet på langt sigt vil være gennem internationalt samarbejde at søge at nå til enighed mellem landene om nogle grundlæggende normer og værdisæt på internettet.

10. Internationalt samarbejde

Reguleringen af tv i Danmark sker inden for rammerne af EU's TV Direktiv, og alene af den grund er det nyttigt for Radio- og tv-nævnet at stå i kontakt med tilsvarende myndigheder i andre lande. Også på andre områder som f.eks. lokal radio og tv er det værd at udveksle erfaringer med udenlandske kolleger, ikke mindst de nordiske. Denne internationale side af Nævnets arbejde varetages af sekretariatets medarbejdere som en vigtig del af opgaven med at opbygge et videns- og kompetencecenter på højt professionelt niveau.

EPRA

Derfor er Radio- og tv-nævnet medlem af European Platform of Regulatory Authorities (EPRA), som er en uformel forening, der ikke kan vedtage udtalelser, af mediereguleringsmyndigheder fra hele Europa med sekretariat hos Det Europæiske Medieinstitut i Düsseldorf. EPRA mødes hvert halve år under deltagelse af repræsentanter fra såvel EU som Europarådet og er hele året et effektivt netværk til udveksling af information.

EPRA-mødet i Barcelona 18.-20. april 2001 beskæftigede sig med tre emner: Mulig deregulering af reklamer ved revision af TV Direktivet, "Major events" (dvs. listen over nationale sportsbegivenheder), samt tilladelser til lokal radio og tv.

EPRA-mødet på Malta 26.-28. september 2001 fortsatte drøftelserne om reklamernes regulering i TV Direktivet og vedrørte desuden to nye emner: Regulering af adgangen til digitale medier og beskyttelsen af mindreårige.

Medarbejdere fra sekretariatet har desuden deltaget i tre åbne konferencer i Bruxelles om revisionen af TV Direktivet sammen med repræsentanter fra Kulturministeriet.

Nordisk møde om radio- og tv-spørgsmål

Parallellerne til Radio- og tv-nævnet er Statens Medieforvaltning (Norge), Radio och TV-verket samt Granskningsnämnden för radio och TV (Sverige) og Teleförvaltningscentralen (Finland). Medarbejdere fra disse myndigheder og evt. fra kulturministerierne mødes en gang om året til gensidig udveksling af erfaringer, både om mediesituationen generelt og om udvalgte emner.

Det nordiske møde i Stockholm 31. maj-1. juni 2001 handlede om landerapporter, om lokale medier (hvor den danske, decentrale ordning er særegen i Norden), om digitalt terrestrisk TV (hvor Sverige er foregangsland) og om perspektiverne for den digitale medieudvikling.

Gæster fra udlandet

Medie- og Tilskudssekretariatet modtager også besøg også af kolleger fra udlandet, således fra myndighederne i Albanien og Lithauen og fra det norske Eierskapstilsynet. Universitetet i Zürich foretager en større international sammenligning af medieregulering, hvortil sekretariatet har bidraget for Danmark.